

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sînt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

2 Decembrie 1898.

(*) Ani cincizeci împlinescu-se astăzi, de când Prea bunul nostru Impărat și Rege Francisc Iosif I., abia în etate de 17 ani, suitu-s'a pe Tronul, pe care din grația lui D-zeu și astăzi se află, și a luat în mână frânele ocârmuirii popoarelor din această țeară.

Când facem o reprivire asupra împregiurărilor critice cari au domnit în această țeară în timpul suirii Sale pe Tron, și asupra celor cari au trecut peste capul Lui de atunci încoace, nu putem decât să ne bucurăm, că în butul tuturor grelelor încercări ce a îndurat, totuși dat i-a fost dela Părintele ceresc, ca o jumătate de veac să fie în fruntea acestei monarchii, și să conducă destinele ei cu atâta înțelepciune și conștiințiositate.

Critice fost-au stările în această țeară la suirea Lui pe Tron, și critice sunt ele și în ziua de astăzi, după cincizeci de ani de domnie.

Pe lângă aceste stări critice, din întreagă monarchia, se mai adaugă încă și doliul general ce a îmbrăcat întreaga țeară, din incidentul morții M. S. Impărătesei-Regine Elisabeta.

Ne aflăm așadar în fața unei sârbări, față de care mai mult ni-se impun rugăciunile evlavioase, decât petrecerile și altele de felul acesta.

Și oare care este starea în care se află însuși Capul statului, al cărui iubileu se sârbăzează?

Tristă, foarte tristă!

De-o parte îl apasă durerea cauzată din incidentul morții neuitatei Sale soții, de altă parte îl apasă neînțelegerile și vrajba ce domnește între popoarele acestei împărății.

»Pace să fie între popoarele Mele iubite«, au fost cuvintele ce-a rostit părăsind cripta, unde au fost așezate osemintele pământești ale scumpei Sale soții.

Dar' n'au fost ascultate aceste cuvinte ale Sale de către aceia, cari au ajuns a fi astăzi stăpânitorii zilei, și cari prin îngâmfarea lor, caută să sugrume ori-ce suflare, care ar cuteza să afirme că ea nu e — maghiară.

În Austria, vrajbei dintre Cehi și Nemți, în a căror mână este puterea, nu numai că nu au ajuns a-i pune capăt, dar' și mai mult se înăsprește pe zi ce merge.

În Ungaria asemenea. Deținătorii puterii de stat, se folosesc de toate mijloacele ilegale, ca ori să se contopească toate popoarele într'un singur popor, în cel maghiar, ori apoi să fie șterse de pe fața pământului. A treia cale la ei nu mai există.

Dar' nu numai că popoarele nemaghiare sunt nemulțumite cu actualii stăpânitori ai zilei, dar' chiar ei de ei trec printr'un foc, din care nimeni nu poate ști cum vor mai ieși.

În șovinismul lor nebun au mers așa de departe, încât au sărit cu toții asupra ministrului Wlassics, care a trimis directorilor de școale porunci, ca în ziua de 2 Decembrie să ducă tinerimea la biserică, la doxologia cea mare

ce se va slugi în toate bisericile. Foile maghiare însă, și mai ales cele kosuthiste, se ridică cu tărie împotriva acestei porunci a ministrului, și nu vor să audă cu nici un preț de Impărat, zicând că ei au numai Rege, și și acesta numai dela 1867 încoace, și ei față de cele petrecute până aci, au numai amărăciune și jale.

Eată cum își știu ei manifesta lealitatea lor față de Tron și față de Casa Domnitoare, ei, cari întotdeauna se laudă în lumea largă, că sunt cel mai leal și mai supus popor din toate popoarele acestei monarchii.

Așadar tot aceia sunt ei, cari au fost și la 1848, când au pus mâna pe arme și s'au sculat asupra Domnitorului lor ca să-l doboare de pe Tronul moștenit dela moșii și strămoșii Sei.

Nimic nu s'a schimbat în firea lor asiatică în decurs de 50 de ani.

Cincizeci de ani de domnie!

Rari sunt acei domnitori, cărora dat le este dela Părintele ceresc, ca o jumătate de veac să stee în fruntea vr'unei țeri, și rari sunt și acele popoare, cari au fericirea a putea sârbă, dimpreună cu domnitorul lor, un astfel de iubileu.

Noi, cărora dat ni-a fost ca să avem o astfel de fericire, cuvine-se, ba ni-se chiar impune, ca cu întreită bucurie să sârbăm ziua de 2 Decembrie.

Și precum ni-am știut manifesta prin rugăciuni evlavioase jalea adâncă ce ne-a cuprins sufletele auzind despre moartea Impărătesei-Regine Elisabeta, rugându-ne pentru odichna sufletului Ei, tot astfel ridică-vom astăzi rugăciuni ferbinți către Părintele ceresc, ca să reverse darul seu asupra M. S. Impăratului nostru, învrednicindu-l încă și pe mai departe de-a putea sta în fruntea acestei țeri, și în loc de zilele triste ce ca ploaia au trecut peste Capul Lui, să-i dea zile senine, ca barem în zilele viitoare ce-i mai sunt destinate să le petreacă pe acest pământ, să-și poată afla odichnă trupului și sufletului atât de des și greu încercat. Căci cu ce încredere va mai privi el în viitor, dacă trecutul și prezentul i-se înfățișează într'o stare atât de tristă?

Și să ne uităm, că odată cu rugăciunile noastre ce le înălțăm pentru îndelunga viață a M. Sale Impăratului, să implorăm darul celui atotputernic și asupra noastră, făcându-ne părtași de o soartă mai bună, ca cea în care azi ne aflăm. Să ne învrednicească de un viitor, în care dreptatea, egalitatea și frățietatea să domnească în această țeară, să nu mai fie apăsători și apăsători, ci toți fii acestei patrii deopotrivă să se bucure de binefacerile ei și împreună să meargă pe calea progresului și a culturii.

D-zeu audă rugăciunile noastre!

Producte kosuthiste cu privire la iubileul M. S. Monarchului. În nrul dela 24 Nov. n. a. c., într'un articol al lui »Egyetértés« subscris de Kosuth Ferencz, aflăm următoarele frase:

»Înainte de asta cu 50 de ani, Impăratul austriac nu numai că n'a domnit juridice asupra Ungariei, dar' nici de fapt, trupele lui

erau în alergare, încă n'a fost venit ziua dela Șiria«.

...»Înainte cu 50 de ani, cu fer și cu foc a pustiit împăratul austriac pământul patriei maghiare«.

»Dacă la toate li-se face contrarul, în loc de pace și liniște revoltă și amărăciune domnește pe teritorul țerii«.

»Să se sârbăzeze iubileul regelui maghiar, dar' împăratul austriac pe pământul unguresc să rămână străin: aceea idee a împăratului austriac, a cărei aniversare de 50 ani ar fi 2 Decembrie, și așa a murit; demult a murit; de 30 de ani zace sub ruinele rușinoase ale desastrelor sorții.

*

Ne-au ajuns urma. Ceea-ce noi Românii am făcut la 1892, când ne-am hotărât a prezenta M. S. Monarchului un Memorand, în care îl rugam ca să intervină pentru îndreptarea stărilor de nesuterit ce ni-le-a croit stăpânirea de atunci, au ajuns a face astăzi însuși Maghiarii. Partidul independent, cel popular și cel național au redactat un Memorand, în care se descriu toate ilegalitățile și măsurile excepționale ce le ia guvernul lui Bánffy pentru a se susține la putere. Cu redactarea lui a fost însărcinat Hodossy Imre, om cu mare trecere în viața politică și publică a Ungariei, cu concursul contelui Apponyi și Horánszky. Memorandul este subscris de 94 reprezentanți maghiari. Că la ce rezultat vor ajunge prin prezentarea acestui Memorand M. S. Impăratului, și că oare putea-vor ajunge ca să-l prezente, asta e greu de deslegat, deoarece ce trebuie să treacă înainte de toate prin Dietă, și sigur că mamelucii lui Bánffy îl vor respinge.

*

Scandalurile studenților maghiari dela academia din Oradea-mare se reîncep. Sâmbătă, când tinărul Lucian Bolcaș, s'a prezentat la academie, după congresul din Turin, earăși a fost huiduit și înjurat din partea studenților maghiari. Sunt măchniți pentru căldura cu care au fost primiți studenții români de către cei străini, și îndeosebi de către studenții italieni. Voesc ca să se pună acuma ei în grevă, până-ce nu vor pedepsi pe Bolcaș. Studenții români și de astă-dată se poartă brav, încurajați fiind de succesul ce l-au avut la Turin.

Cu o dovadă mai mult lui »Hunyad«!

*

Conferența contra anarhiștilor, s'a deschis la Roma, în palatul Corsini Joi în săptămâna trecută, și a fost deschisă de către ministrul de externe italian Canevaro. Delegații statelor europene sunt în număr de vre-o 40. Ei au deplină libertate a face propuneri și a ridica chestii, chiar și de acelea, pe cari nu le-a ridicat guvernul italian.

Se crede, că dacă nu mai mult, atunci totuși vor ajunge cel puțin la rezultatul, ca între polițiile diferitelor state să se contracteze legături mai strînse în scop de a supraveghia pe anarhiști, precum și ca toate crimele anarhiste să fie considerate ca de drept comun.

De altcum hotărârile ce vor lua în această conferență contra anarchismului, vor rămănea mai mult în secret.

*

Nou provisor. La 30 Nov. contele Thun și ministrul de finance austriac Dr. Kaizl s'a dus la Budapesta, pentru a se înțelege cu guvernul ungar asupra unui nou provisor de 6 luni, al pactului economic.

Instalarea noului fișpan al comit. Hunedoarei

Contele Bethlen Miklós.

Instalarea s'a făcut la 30 Nov. n. în Deva.

Primirea fișpanului atât la gară cât și la casa comitatului, a fost cât se poate de rece. Se vede că „meltogagoșii” noștri sunt supărați, că nu s'a denumit careva dintre dinșii.

La congregația extraordinară a luat parte multă lume, și membrii români s'au prezentat destul de bine. Înainte de actul instalării, fișpanul a fost la biserică catolică ca să asculte misa, și așa ședința s'a început abia pe la 11 ore.

Vicișpanul Hollaki salutând pe cei întruniți, a declarat ședința de deschisă, lăsând să se cetească actul, prin care s'a denumit noul fișpan.

O deputațiune mare, în care au fost aleși un vicar și doi protopopi români, l'a invitat pe noul fișpan din odaia laterală, ca să-și ocupe locul.

După depunerea jurământului, noul fișpan și-a ținut vorbirea de inaugurare; în care a spus, că el este omul muncii, că va fi drept și gata a asculta pe ori-cine, care s'ar adresa către sine, a propus că va stăru, ca să fie o administrațiune promptă și curată, că va controla cu vigoare pe oficialii comitatensi și va stăru ca să se facă dreptate fiecăruia, fără considerare la confesiune și naționalitate. Apoi a mulțumit pentru primirea ce i-s'a făcut, și oaspeților veniți în „diszmagyar” din comitatele Torontal, Arad și Caraș-Severin.

A urmat apoi salutarea viconotarului Pogányi Béla, în numele oficialilor administrativi, în care a asigurat pe noul fișpan, că ei își vor împlini slujbele lor, cu conștiințiositate.

Liniștindu-se „eljen”-urile nu prea însuflețite, a luat cuvântul membrul român dl Francisc Hosszu-Longin, rostind următoarea vorbire:

Onorată Congregațiune!

Di vicișpan ne-a convocat la adunarea extraordinară de astăzi, punând la ordinea zilei exclusiv instalarea noului fișpan.

Nu voi să caut motivele, pentru care această instalare nu s'a aminat până la congregațiunea ordinară, ce se va ținea în luna lui Decembrie, ci voi trece de-adreptul la: a Vă arăta și a motiva, pentru-ce eu și cred că și ceilalți membri români ne-am prezentat la actul instalării.

Onorată Congregațiune!

Fișpanul în sensul §-ului 57 art. de lege 21 din 1886, este reprezentantul puterii executive, — omul de încredere al guvernului.

În cadrul acestei legi precum și afară de acest cadru, fișpanul ca atare are multe și mari drepturi în special, — pe lângă controlarea întregului organism administrativ, are misiunea să cunoască cu temei starea adevărată a lucrurilor, în comitatul unde este trimis, ca să reprezente guvernul și ca să afle și să refereze exact părerile unora și altora dela bărbații în cercul cărora se află.

Domniile Voastre, onorați membri ai congregației, Vă este cunoscut din trecut și prezent, că noi membrii români, membri ai partidului național român, cu toate ocaziunile ne-am ținut de datorință a ne spune părerile aici franc!

Natural deci, că venind acum un nou și nou necunoscut reprezentant al guvernului, trebuie să-i spunem și acestuia părerile noastre, ca să știe din capul locului cu cine are de-a face.

Onorată Congregațiune!

Noi nu am venit aici ca să deplângem depărtarea fostului fișpan, cu care personal nu avem nimic, fiindcă ori-cine i-ar urma, depărtarea D-sale nu ne atinge.

Dar' nu am venit nici să luăm parte activă la manifestațiunile ce se fac din incidentul instalării de azi, sau să ne exprimăm bucuriile noastre pentru venirea altui reprezentant al guvernului, fiindcă trecutul și prezentul ne-au dat destule, ba chiar prea multe

dovezi, pentru care se nu ne îmbucurăm de venirea ori-cărui reprezentant al guvernului, în care noi nu avem nici o încredere!

Noi n'am venit, ca să cerem, ca cu altă ocaziune, respectarea limbii noastre naționale, fiindcă știm prea bine, că ori-cine ar fi reprezentantul guvernului, nu va respecta dreptele noastre pretensiuni, căci astfel este situațiunea politică de astăzi în nefericita noastră patrie poliglotă.

Nu am venit aici ca să luăm de bani buni sau să punem vre-un pond oare-care pe promisiunile și enunțările ce se fac cu asemenea ocaziuni din partea reprezentantului guvernului, fiindcă acele de comun sunt numai frase goale sau se explică în detrimentul nostru.

Din contră! Am venit ca să fim triști martori la un nou act, prin care vedem că s'a inscenat aici în mijlocul unei populațiuni de peste 250.000 de Români, o manifestațiune de colorit unguresc, ca și cum te-ai afla în mijlocul Cumaniei!

Am venit, ca să-i spunem nou venitului fișpan, că noi Românii din comitatul Hunedoarei, ca membri ai partidului național, în butul tuturor persecuțiilor, ce le îndurăm pe toate terenele, precum în trecut, așa și în prezent, ne vom ținea de datorință a ne împlini deobligăminele noastre de civi și cetățeni ai patriei noastre comune.

Am venit să-i spunem și noului fișpan, că noi Românii, nu am avut, nu avem și nu vom avea încredere în guvernul, pe care e chemat să-l reprezinte aici, precum nu am fost, nu suntem și nu vom putea fi nici în viitor mulțumiți, nici chiar cu întreg sistemul după care se guvernează țeara noastră!

Am venit ca să-i spunem noului fișpan, că ceea-ce se face națiunei române, care încă își are îndreptățirea la viață, ca oricare națiune din acest stat poliglot, nu este nici cu drept, nici echitabil și nici nu poate fi folositor patriei noastre comune, prin urmare tratamentul de care avem parte, pe noi ne supără și ne jignește, încât ne pune pe gânduri, că unde o să ajungem până la sfârșit?!

Am venit să-i spunem, că poate vor fi și între Români de aceea, cari din motive lesne de înțeles, vor fi nevoiți a face enunțieri că sunt mulțumiți cu stările actuale, dar' aceste declarații nu sunt și nu pot fi sincere, prin urmare nu pot avea nici un preț în ori-ce formă s'ar face!

Am venit să-i spunem, că noi Românii și în viitor ne vom ținea de datorință a pretinde și a apăra interesele noastre naționale și special administrative, ori îi va plăcea guvernului ori nul!

Această vorbire a fost des întreruptă de desaprobarile obicinuite ale Maghiarilor și viu aprobată din partea membrilor români.

Iritațiunea ajunsese la culme, căci nemeșurilor nu le venia la socoteală, ca în toiul bucuriei lor să li-se spună dreptul în față, cu atâta curaj și hotărâre. Pe când de altă parte, membrilor români le-a fost ca o ușurare a sufletului lor năcăjit, de aceea fișpanul s'a și grăbit, ca după câteva observări să ridice ședința.

După ședință au urmat închinăciunile obicinuite, la care, durere, putem spune, au participat patru preoți gr.-or. și patru gr.-cat., dintre cari doi au luat parte și la banchet,

unde după-cum auzim, vicarul Hațegului a ținut și un toast, nu știm dacă Ungurii au dat crezământ la ceea-ce a zis d-sa.

LUEGER CONTRA MAGHIARILOR

Dr. Lueger, primarul Vienei, care în dese rânduri a sibiuit aspru purtarea Maghiarilor și sistemul lor de guvernare și și-a ridicat vocea întru apărarea naționalităților nemaghiare din Ungaria, și pentru aceea a celor din Austria, a ținut, zilele acestea, cu ocaziunea unei adunări a creștinilor sociali, o cuvântare, cu privire la statua lui Hentzi, din care reproducem și noi următoarele:

»E de neînțeles și nu se poate cuprinde cu mintea ceea-ce se întâmplă în Ungaria. Un mareșal cesaro-regesc atacă pe ministrul de război și totuși numai sudalme și insulte primește pentru aceasta dela Maghiari. Eu, ca primar al Vienei declar, că statua Hentzi este pentru Viena, dar' numai pentru-ca mai târziu să se ridice earăși în Budapesta, când acolo se va restabili ordinea. Puțini sunt la noi în Austria acei oameni curagioși, cari se cuteze a înfrâna excesele Maghiarilor, neliniștea lor. Când eu, la timpul meu, am fost luat poziție în contra Ungariei, chiar și aderenții mei m'au părăsit. Azi însă lupta împotriva Ungariei a devenit un bine public, o proprietate comună în Austria. Trebuie, ca în contra Ungariei să deșteptăm ambiția armatei; armata ne este nouă comoara cea mai scumpă, care de altmintelea ar trebui separată cu totul de politică. Numai dacă Maghiarii vor ști, că în inima fiecărui oficer austriac zace ura înflăcărată, contra lor — numai atunci ei vor da-o mai ieftin».

Ungurii, ca totdeauna, așa și de astă-dată, sunt cătrâniți rău pe Lueger din această cauză.

O învingere a Românilor — nimicită.

Devisa guvernului unguresc de astăzi, în fruntea căruia stă caporalul de gendarmi Bánffy, este: Nimic pentru nemaghiari și totul pentru Unguri.

Conduc de această deviză, văzând că în congregația primă a comitatului Arad, ce s'a ținut acum câteva săptămâni, membrii Români prin lupta bărbătească ce au dus, au reușit a sdrobi pe Unguri și propunerea lor, de-a se arunca o nouă dare pe capul bietului popor din acel comitat, care este românesc, din care să se acopere hojiile lui Krivány, a dat porunci fișpanului, ca să conchete o a doua congregație, în care să se folosească de toate mijloacele, de sigur ilegale, căci pe cele legale ei nu le cunosc, ca să se primească acel arunc asupra comitatului.

Fișpanul a și dat ascultare acelei porunci și a urmat întocmai.

Joi în săptămâna trecută s'a ținut din

nou congregația comitatului Arad, pentru a se vota, ca suma defraudată de Krivány, să fie restituită prin aruncul ce se va face asupra comitatului.

Luat-au parte la această congregație, toate uneltele fi și solgăbiraelor, cărora li-s'a dat aspră poruncă să voteze pentru arunc, și astfel, cu toată lupta bărbătească ce au desfășurat și cu această ocaziune membrii români, au trebuit să fie învinși de cătră ceata fișpănească, care într-una sbiera și alarma în sală, încât membrii români în continuu au fost întrerupți în vorbirile lor, cari erau de tot sdrobitoare pentru Unguri.

În acest chip apoi, nici nu e mirare, dacă membrii români ai congregației, au fost de astă-dată majorași prin voturile slujbașilor stăpânirii.

Rămâne deci, ca bietul popor român din acest comitat, să plătească din greu la dare, până ce va ajunge ca să se acopere suma ce Krivány a furat-o dela cassa orfanală a acelui comitat.

O nouă bucurie — patriotioă.

Compatrioții nostri maghiari de nou iubilează și preamăresc pe Bánffy, pentru-că i-a succedat a stoarce dela contele Goluchowski învoirea, ca reședința conducerii afacerilor externe, de aci înainte, pe timpul cât M. Sa Impăratul va petrece în capitala lor, în Budapesta, încă să fie acolo.

Aceasta, deoparte cu atât mai virtos, fiindcă însuși M. S. Impăratul și-a exprimat dorința, că de-aci înainte va petrece timp mai îndelungat în Budapesta, de altă parte, fiindcă conducerea afacerilor externe trebuie să fie în contact imediat cu politica internă a țerii. Și afară de aceasta, Ungaria încă este un stat tocmai atât de suveran ca și Austria, cu toate-că, după obiceiul vechiu, reședința conducerii afacerilor externe a fost totdeauna — Viena.

Dacă contele Goluchowski ar fi venit mai demult în imediată atingere cu cercurile politice maghiare, zic ei, atunci demult ar cunoaște vederile acestora și de sigur că nu s'ar mai fi îndoit în loialitatea lor.

Noi din contră suntem de părerea, că dacă contele Goluchowski mai demult i-ar cunoaște mai deaproape pe Unguri, atunci nici de vorbă n'ar mai sta cu ei, dar' nu se le mai facă încă și pe voe.

Despre aceasta se va convinge el însă cât de curând.

Noi le cunoaștem lingușirea și loialitatea lor atâta durează, până-ce ajung a stoarce vr'o promisiune s'au vr'un favor oare-care, și-apoi se te ții, nene, că te știu ei suci și răsuci, cum lor le vine la socoteală.

Numai astfel, zic ei, vor putea încungiura pe viitor astfel de lucruri, cari nu răspund cu... de sigur cu — ideea de stat maghiar.

Vorbă e, că Goluchowski le împlinește și această voe a Maghiarilor, întocmai cum a împlinit-o și anul, când a stăruit pe lângă Monarchul, de a primit pe Impăratul Germaniei și pe Regele Carol în — Budapesta, ear' nu în Viena.

Înțelegi odată asupra acesteia umblă acum ca să facă și un oficiu deosebit în Budapesta, pentru membrii ministrului de externe pe timpul cât acela va rezida în capitală.

În chipul acesta cred ei, că poate le va fi mai ușor a înfunda chestia naționalităților.

Noi credem însă, și suntem chiar convinși, că dacă ar avea ei în Budapesta, nu unul, dar' zece ministere de interne și externe, tot acolo vor ajunge în deslegarea chestiei naționalităților, unde astăzi se află.

Nu ne vor putea deloc abate dela calea ce am apucat prin ori-câte siluiri și prigoniri vor îndrepta contra noastră, până-ce nu vor recunoaște de juste toate cererile noastre, și nu se vor nisui într-acolo ca acelea să fie rezolvate într'un mod, prin care cu toții să fim mulțumiți.

Mai curând ne temem, că lucrurile de aci înainte nu numai că nu vor merge mai bine, de sigur că pentru dinșii, ci din contră neînțelegerile se vor înmulți, convinși fiind, că din ce te apropii mai mult de ei, tot mai mult ție-se dă ocazia ca să te convingi despre slăbiciunea lor și despre șovinismul turbat de care sunt conduși.

ȘTIRI POLITICE

Mareșal al Bucovinei.

»Patria« din Cernăuți aduce știrea, că dl Iancu Lupul, deputat al Bucovinei, a fost numit mareșal al țerii.

Aducând această știre, »Patria« scrie:

»Relevăm cu satisfacțiune, că cu toate perderile ce le-am suferit la ultimele alegeri pentru dietă, totuși s'a numit mareșal al țerii un membru din sinul deputaților români.

»Opiniile adversarilor nostri au rămas fără succes.

»Rămâne acum, ca energia fruntașilor nostri să susțină nealterat pe sama deputaților români cele două locuri în comitetul țerii, pe cari le-au avut în periodul trecut.

*

Deschiderea parlamentului român.

Luni în săptămâna aceasta s'a deschis parlamentul român.

Din cuvintele Regelui reiasă, că România se bucură astăzi de stima tuturor statelor europene și că relațiunile ei cu toate statele sunt cât se poate de bune.

Amintește de primirea călduroasă ce i-s'a făcut din partea Rusiei din privilegiul visitei sale la Petersburg.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

AȘTEPTARE

Plouă și te aștept acasă...

Cum aud un pas, tresar —

Ah! mă tem să nu-mi rămână

Așteptarea în zadar!

Zăbovește 'n altă parte

Dragul meu, de nu mai vine?

Ori s'a rătăcit prin noapte?

Roibul știe drumul bine...

Las să plouă! Tu, iubite,

Numai tu să-mi vii acasă —

Ți-oi svînta obrazii umezi

Cu năframă de mătăsal!

St. O. Iosif.

Visul meu.

Ah! D-zeule! ce vis a mai fost și acesta, zisei când mă deșteptai.

Deoarece-ce în acea seară am scris mult, foarte mult, într-atâta obosisem, încât îndată am și adormit. Ce liniștit îmi era somnul la început! Eram atât de vesel, ca nici-când altă-dată. Da, căci în somnul meu vedeam acea ființă, pe care, D-zeule! n'o văzusem de timp îndelungat. Mi-se părea că stând

la masă și scriind, de-odată aud o mișcare prin antișambră și cineva întră în odaie. Întorcându-mi capul, ce ved? Înaintea mea sta aceea, pe care am iubit-o atât de mult, și pe care acum o perdusem pentru totdeauna. Bucuria mea era nespusă. Am voit să sar de pe scaun ca s'o sărut, s'o mai strâng odată la pieptu-mi ferbinte, s'o desmerd; dar' — ce durere, ce desperare; ea, învelită într'o manta albă ca zăpada, cu părul despletit și galben ca aurul, s'a oprit în fața mea, și cu un semn poruncitor, îmi arăta să nu mă mișc. Mă fixă apoi din cap până în tălpi și cu un zimbet de milă, voia să se depărteze. Eu, de bucurie că o mai ved odată, mă scol de pe scaun, mă apropiu de dînsa, și, cu lacrimile în ochi, o rog să nu mă mai părăsească, să nu mă mai lase singur în această lume plină de amărăciuni și chinuri. Dar' înzadar, căci dînsa, care odată atât de mult mă iubia, care în continuu îmi suridea, de astă-dată a fost nemiloasă, prea crudă față de mine.

Se închină cătră mine, și depărtându-se îmi zise:

N'a sosit încă timpul, ca să fim earăși împreună, sunt... zeita morții.

Am înmărmurit.

Tabloul dinaintea ochilor s'a schimbat, și în loc de chipul ei ângeresc, vedeam defilând pe dinaintea mea nenumărate schelete, în mantaua negre, ca noaptea, purtând pe umerii lor osoși seceri și coase, cari în neîndurarea lor, cu ochi sclipitori priviau spre mine, făcând tel și fel de semne amenințătoare.

Devenisem rece ca gheața.

Voi să mă zic încă ceva, dar' — prea târziu, căci mă deșteptasem.

Fiind atât de tinăr, de sigur că zeitei... i-s'a făcut milă de mine.

A doua zi! ah Doamne, ce timp frumos! Luai o cunună de flori, mă dusei cu ea la cimiterul, unde și-a aflat vecinic lăcaș aceea, pe care nici când nu o voiu uita, și îngenunchind pe mormântul ei, am depus cununa, ale cărei flori udate au fost cu lacrimi ferbiști, în amintirea ei.

Petrișor.

Cerșitoarea.

Mă întâlneam regulat, în fiecare dimineață cu dînsa. La colțul stradei cu mâna întinsă, aștepta mila trecătorilor. Glasul ei plângător, potrivit pe un cântec de suferințe, mă făcea, în totdeauna a-i da o milă.

Era atât de sêracă și neputincioasă, încât abia seara, dibuind, cu un pas incet și nesigur, intra în miserabilul ei adăpost, un fel de magazie, printre ale cărei scânduri vântul aspru al iernei te lovia din toate părțile.

Îmi aduc aminte, că în o dimineață am întrebat-o de unde este, dacă are rude, cu noștințe, și cum de a ajuns în starea aceea. Nu-mi răspunde nimic, ci numai privindu-mă, văzui două lacrimi rostogolindu-se pe veșteții ei obrazi. Îmi era deajuns; am înțeles că durerea și miseria fusese destinul.

— Dacă am fost și eu ceva aici în lume, îmi zise ea, și dacă am putut vre-odată a fi

fericită, vezi fața mea, întreabă sufletul meu. Întreabă-mă dacă vre-odată am putut zîmbi, sau dacă vre-o rază măcar cât de mică de veselie, a putut să se reverse în sufletul meu. Născută în miserie, în miserie am trăit, prin ea am pierdut farmecul tinereții, prin miserie mă voiu stînge. Numai nouă ni-se pare lungă viața, ori-cât ar fi ea de scurtă, numai nouă sêracilor, ne este dat a suferi și pentru ceialtați. Mila atât de rară dată, și batjocurile oamenilor, numai pe noi ne lovesc.

Și încep să plângă.

Am plecat de acolo, căci simțeam că nu mă voiu putea ținea, am plecat încuragindu-o, și făcându-o să speră în Dumnezeu și mila lui.

— Dumnezeu, zise ea, nu există pentru mine, și dacă este vre-unul, nu cred în el și puterea lui. Cuvintele aceste m'au îngrozit. Era un blăstêm, ce sbura de pe buzele ei înghețate și amorțite de frig.

A doua zi n'am mai întâlnit-o.

Murise. Își sfîrșise călătoria prin lume, și plecase lăsând drept moștenire cănelui seu, singuru-i amic de suferințe, o mână de pae, pe care de acum, nu mai avea cu cine să se certe, seara, la culcare. Vecinii au fost deșteptați de lătrăturile cănelui, care plângea pe trupul ei, simțind sêrmanul singurătatea în care rămânea.

O găsiră înghețată, strînsă, cu corpul vînt de frig, alături cu o bucată de pâne, pe care o strîngea încă în mâinile ei convulsive.

Nici o lacrimă pentru dînsa, nici un clopot! Primăria a aruncat-o într'o groapă închisă între patru scânduri.

C. A.

Spune, că România a fost învitată să iee parte la conferința de pace propusă de Țarul și la aceea contra anarhiștilor, propusă de guvernul italian, cari toate dovedesc, că România ocupă astăzi loc de frunte în concertul european.

La urmă imploară binecuvântarea părintelui ceresc asupra lucrării parlamentului.

CORRESPONDENȚA

O întîmpinare.

Di Alexandru Vlad, aflând dela mai mulți amici ai sei, că Corespondența din nrul 45 al »Revistei Orăștiei« subscrisă de *Uncheașul* s'ar referi la persoana dumnealui, ne roagă să publicăm următoarele:

Banpotoc, Nov. 1898.

Domnule Redactor!

Cele publicate în »Tribuna« și »Foaia Poporului« nu sunt scrise de mine și nici nu cunosc autorul acelor, dar cuprind purul adevăr, cu acea deosebire, că dl P. Mihut pentru aceea nu a luat parte la banchet, dar nu și la joc, pentru-că a avut afaceri oficiale în Bărsău și a trebuit să se depărteze, ear' dl protopop s'a reținut dela petreceri sgomotoase în timpul doliului metropolitului. Că au jucat preotesele și fetele acelor până în zori de zi, servească-le de fală.

Este adevărat, că eu nu am fost la sfințirea bisericii din Certejul-superior, pentru-că eu numai cu o zi înainte am sosit din România, unde petrecusem 2 săptămâni și tot atunci seara am primit învitate la înmormântarea unicului fiu al tralelui meu S. Vlad din Orăștie, ear' Luni după trecerea sfințirii bisericii am primit invitarea la sfințirea bisericii, adunarea despărțământului »Astrei« etc. Cu toate acestea eu auzind încă în Piski despre adunarea din Certej, cu acel gând am venit acasă, că Duminică dimineața să merg la Certej, dar sosindu-mi pe la 8 ore seara expresul cu epistola dela fratele meu, Duminică am luat-o la Orăștie și pe timpul când *Uncheașul* își petrecea în banchet și joc, eu atunci plângeam dimpreună cu fratele meu și soția lui, care nici astăzi nu se mai poate consola. Eată dară, Uncheșule dragă, somnul ce l'am durmit eu pe timpul sfințirii bisericii, după-cum afirmi D-ta.

Dacă, Uncheșule, mă cunoști așa de bine, să-mi spui că dela care ocaziune de felul acela, la care m'ar fi îndemnat datorința morală sau oficioasă am lipsit eu? Și după-ce D-ta adresezi o mulțime de vorbe vătămătoare la adresa privitoarei, prin cari o faci mincinoasă, fățarnică, buhă, pupază, fără minte etc., tot vorbe ca »zi-i mamă gușată să nu-ți zică ea nainte«, te împedeci de persoana dlui protopop Pipos și te încerci a o vătămă. Ce a greșit persoana aceasta în tot actul s'evirșit la 11/23 Oct. a. c. în Certej, de trebe să sufere acuma? Și care afirmațiune este minciună din vorbele privitoarei? D-ta zici că dl preot din Certej n'a primit nici un ordin de oprire a petrecerii, pe când dl protopop Vineri înainte de sfințirea bisericii i-a trimis oficios interzicerea petrecerii pentru doliul metropolitului.

Acum care e minciună? a D-tale sau a privitoarei?

Intrebi: »Ori dl protopop e și polițist ca să oprească lucruri ce nu taie în sfera lucrurilor bisericesti!«

Eu nu te combat, dar judece publicul: oare nu i-s'ar fi imputat protopopului de o neglijență în oficiu, dacă nu ar fi interzis acea petrecere cu joc imediat după moartea metropolitului, plane în apropierea sa și cu ocaziunea sfințirii bisericii? Nu te sfiești D-ta a atinge în mod vătămător persoana protopopului și a declara de nedeamnă pe acea persoană, care a cutezat a descoperi publicului, că dl protopop Pipos și-a făcut datorința? Te genează pe D-ta aceasta? Eată invidial!

Epitetele adresate privitoarei în »Rev. Or.« nr. 45 a. c. le-ai putea primi D-ta, Uncheșule!

Că au făcut Românii gr.-or. și mai ales fetele bisericesti bine sau rău că au luat parte la bal a treia zi după înmormântarea metropolitului lor, earăși judece publicul. Mi-e teamă însă, că aceasta ne va da epitetele de nematură. Curioasă corespondența D-tale, Uncheșule! Te cerți cu »nime«, ear' privitoarea va rîde în pumni vîzîndu-ne pe noi la părăuială.

Am zis acestea nu ca să apăr privitoarea, căci nu o cunosc, ci în interesul adevărului.

Alex. Vlad.

Paza frontierelor rusești.

Toate frontierele rusești sunt păzite de o gardă specială numită pogranișnania straja, care formează trei cordoane și servește la împedecarea contrabandelor de-a pătrunde în

țeară precum și a prinde pe oamenii cari voiesc să intre pe ascuns în Rusia sau să iasă de-acolo.

Soldatii de infanterie, cari stau de-a lungul frontierei, așa ca să nu peardă nimic din vedere, compun primul cordon. Cavaleria, care stă ascunsă prin locuri unde nimeni n'o vede și de unde ea vede tot ce se petrece la hotar, formează al doilea cordon. În sfîrșit al treilea cordon se compune din patrulare cari în drumurile și vizitează gările și hanurile.

Cu toate măsurile acestea, contrabanda se practică pe scară întinsă la frontiera rusească. Guvernul rusesc, pentru a face pe contrabandiști să creadă că soldatii dela graniță sunt mai numeroși, făcuse soldatii de lemn și și-i așezase între ceilalți. Contrabandiștii, descoperind șiretlicul, au furat păpușile și, deoarece ele costau destul de scump, guvernul a renunțat la mijlocul acesta de întărire a pazei.

Aproape toți locuitorii satelor rusești dela graniță trăiesc din contrabandă, care se face mai cu seamă cu spiritul.

Vasele de cari se servesc contrabandiștii sunt niște tuburi late de cauciuc sau de pânză impermeabilă și cu cari își înfășură corpul pe sub haine.

Contrabandiștii ruși întrebunțează o mulțime de șiretlicuri pentru-ca să intre în Rusia. Adeseori, dinșii trec fruntaria în fugă; soldatul care-i zărește nu-și poate părăsi postul și trage în aer un foc pentru a da de veste cordonului al doilea care se pune în urmărirea contrabandiștilor. Aceștia însă, deprinși din copilărie cu așa meserie, aleargă adeseori mai repede decât un cal, și scapă.

Alteori, contrabandiștii, folosindu-se de superstiția soldaților ruși, se îmbracă în alb ca fantomele și trec noaptea nesuperați pe dinaintea soldatului, înmărmurit de frică.

S'au găsit contrabandiști cari trecuseră noaptea granița imitând ca un instrument special sgomotul pintenilor; soldatul, crezînd că trece șeful său prin apropiere, și-a părăsit postul ca să-l caute și în scurta lui lipsă contrabandiștii au trecut cu mărfurile venind de pe teritoriul german.

Se face mare contrabandă și în trenurile căilor ferate. Aci contrabandiștii se servesc de mijloace curioase. Nevasta unuia dintre ei, femeie frumoasă și care știe să poarte cu distincție găteți scumpe, se îmbracă ca o prințesă, i-se dă un pasaport fals sub numele de baroneasa ori contesa cutare și astfel ea poate să introducă în Rusia bijuterii sau dantelării scumpe.

Un scriitor rus, Michel de Bernoff, povestește următoarea anecdotă:

O damă și un tîner se află singuri într'un cupeu de tren.

Pe când trenul e la distanță numai de câteva minute de frontiera rusă, dama începe să dea semne de grije; se întoarce într-o parte și începe să-și aranjeze corsajul. Tînerul îi făcea întrebări și ea răspunde că ar vrea să treacă pe ascuns în Rusia câțiva metri de dantelă.

— E frumoasă dantela d-tale, d-nă? întrebă tînerul.

Dama dete din cap în semn negativ, exprimîndu-și totdeodată credința că are a face cu un om bine crescut care n'o s'o denunțe.

Tînerul o asigură în privința aceasta, dar la vamă dînsul șopti ceva la urechea unui ampoi: dama fu căutată, i-se confiscă dantela și trebui să plătească amendă.

Cînd trenul porni din nou, ea se întalni în același vagon cu tînerul.

— Cum, dle, după ceea-ce ai făcut mai îndrăznești să te urci în același vagon cu mine?

Tînerul se scuză, apoi zise:

— Și eu am în jurul corpului meu câteva sute de metri de dantelă cea mai fină, și denunțându-te pe d-ta, n'am avut altceva în gând decât să mă apăr pe mine. Acum eu îți ofer ca despăgubire dublul măreții ce-ți-s'a confiscat și poftim și banii ce ai plătit ca amendă. Imi rămîne și mie cîștig destul.

„Z. Cău.“

NOUTĂȚI

Iubileul Monarhului în Orăștie. Din prilegiul s'erbării iubileului de 50 ani de domnie a M. S. Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I. s'a s'evirșit și în bisericile române din loc sf. liturgie împreună cu Te-Deum. La aceasta au luat parte, pe lângă inteligență și popor, și soldații români dela reg. 63 și 64 cari staționează aici.

La reîntorcerea în casarmă, dl vice-colonel *Pöhlig* a ținut o cuvîntare, în limba germană, în care a arătat însemnătatea zilei de astăzi; ear' dl locotenent *Cornel Frențiu* a interpretat această cuvîntare în limba română. După aceea a urmat distribuția medalilor pentru oficeri și toți acei soldați, cari au îm-

plinit doi ani de serviciu. Pe lângă aceasta fiecare soldat a mai primit și câte o broșurică, tot înșul în limba maternă, în care li-se pune la inimă lealitatea și supunerea față de Impărat și Rege, sfîrșind cu: „Pentru Impăratul și Regele nostru“ să fie devisa voastră pentru totdeauna!

Reuniune agricolă și industrială pentru Orăștie și jur. La inițiativa dlui *Dr. Ioan Mihai*, directorul institutului de credit și economii »Ardeleana« din loc, s'au întrunit anul trecut mai mulți inteligenți și fruntași din Orăștie și jur, cu scopul ca să se sfătuiască asupra înființării unei reuniuni de agricultură, cum este de ex. cea dela Sibiu, și care să servească totodată și industriei și comerțului. Asupra înființării acestei reuniuni s'a și ajuns la deplină înțelegere, și s'au redactat și statutele cari au fost înaintate guvernului spre aprobare. Guvernul însă a aflat de bine ca să nu le întărească, din pricină că în titlul lor figurează și cuvîntul *română*, adevăc: »Reuniune română de agricultură«, și le-a respins, cu adausul că cuvîntul română să se lase la o parte, și atunci el le va întări. Comitetul s'a văzut nevoit a se supune acestei siluiri a guvernului, și lăsînd cuvîntul *română* afară, le-a trimis a doua-oară spre întărire. De această dată guvernul le-a și întărit, și astfel nu peste mult această folositoare reuniune, după-cum aflăm, își va începe activitatea. Dorim cele mai strălucite succese acestei reuniuni!

Intregirea parohiei a doua din Orăștie. După-cum suntem informați, comitetul parohial din Orăștie, întrunit în ședința de Duminică, 27 Nov. n. a. c., a hotărît scrierea de concurs pentru întregirea parohiei a doua.

Dotăriune nouă. Adunarea generală a universității săsești ținută la 12/30 Nov. a. c. în urma insistenței alor doi deputați români — între alte dotăriuni nelsemnate — au dotat și școalele capitale gr.-or. din Orăștie și Sas-Sebeș prelungă dotăriunea deja sistemisată de câte o mie fl. încă cu câte 200 fl. pro 1899 în mod provisor. Să sperăm, că aceasta dotăriune va fi pentru viitor permanentă.

Numiri și înaintări. Profesorul de teologie din Blaj, dl Dr. Isidor Marcu, a fost numit secretar metropolitan și director al cancelariei archidieceșane din Blaj. Dl Emil Viciu, prof. gimnasial din Blaj a fost numit rector al internatului Vancean de băieți. Dl Stefan Pop, vicenotar consistorial, a fost numit capitular și protonotar consistorial. Dl Dr. Vasiliu Suciu, dir. spiritual în seminarul clerical archidieceșan e numit prof. de teologia dogmatică la facultatea teologică și de religione în gimnasiul superior. Dl Aurel Florean, capelan militar cl. I. în Vișegrad e numit protopop onorar.

Meetinguri popoareie. Din Arad se vestește, că la inițiativa fruntașilor români din comitat, se vor ținea o serie de meetinguri poporale cu scop de-a protesta în contra ultimei deciziuni a Congregației, prin care poporul este osândit a plăti banii furați de Krivány. Cel dintâiu meeting poporal se va ține Duminică în 4 Decemvrie la *Siria*.

Părintele Lucaciu la Viena. Dl Dr. Vasile Lucaciu a fost săptămîna trecută la Viena, unde a stat mai multe zile. A avut o întrevvedere cu primarul Vienei, Dr. Lueger.

Din prilegiul iubileului Cassa de păstrare a Boemiei dă *un milion fl.* pentru scopuri filantropice.

Fenomen neobicinuit. Sâmbătă în 14/26 Noemvrie c. la orele 3 p. m. o ploaie urmată de tunete și fulgere dese, a udat hotarele mai multor comune de pe valea Geogiului-de-jos. Ploaia a venit dinspre apus de către munții Poianei și Almașului și a trecut înspre răsărit. Fenomenul acesta este cu atât mai caracteristic, căci până în ziua precedentă temperatura mai ales peste noapte a fost destul de scăzută (3—4° R sub 0) ear' acum deodată s'a schimbat cu tunete și fulgere. Asemenea semne cerești s'a mai văzut câte odată, nu însă cu durată atât de lungă ca de astă-dată. Poporul face concluzii superstițioase din această arătare cerească, noi zicem de-ar da Dumnezeu să fie de bun augur acest fenomen. De cătră seară cerul s'a înseninat și regina nopților strălucua în toată splendoarea sa pe bolta azurie.

Alegeri protestate. Cei din fruntea comitatului Arad, vîzînd că la alegerile municipale au învins în cele mai multe locuri Românii, au protestat alegerile și vor să hotărască timpul pentru noue alegeri.

Dar școalei. Dl Dr. George Popescu, avocat în Turda, a dat reprezentanței școalei

române gr.-cat. de-acolo un act, prin care dăruiește acestei școale o moșie a sa, din comuna Urca, de vre-o 40 jugere, în valoare de 4000 fl. Fapta aceasta se laudă de sine.

În semn de amicitie și spre aducere aminte. La dorința M. S. Regelui Carol, s'a executat un grup simbolic cu privire la visita făcută la Sinaia de Impăratul Francisc Iosif. Acest grup reprezintă, între altele, două mâni cari se string frățeste, ear' sub ele stă o inscripție în limba latină, relatînd episodurile visitei imperiale și glorificînd amicitia celor doi Suverani. Grupul a fost făcut în mai multe exemplare. Un exemplar în bronz a fost încrustat în unul din zidurile fațadei castelului Peleş, un al doilea, în marmură, a fost încrustat pe dinăuntru, un al treilea, în bronz, a fost încrustat în stîncina numită »Franz Josef«, ear' un al patrulea, a fost dăruit Academiei-Române.

Grațierea fugarilor militari. Foaia oficială aduce vestea, că M. S. Monarhul grațiază în 2 Dec. pe toți fugarii militari din țerile reprezentate în camera imperială și le iartă pedeapsa restantă; mai departe iartă pedeapsa tuturor acelor, cari nu s'au prezentat la asentare, dacă se anunță în decurs de un an; asemenea grațiază pe toți desertorii, dacă nu sunt vinovați și de alte fapte.

Mulțumită.

Preacuvioșia Sa Ilustrul Domn *Dionisie*, archimandrit în Bușteni, România, la recomandarea din partea dlui Romulus Bersan, șef de gară în Băcău, s'a milostivit grațios și ne-a dăruit pe sama bisericii noastre, șapte cărți dintre cele mai necesare la serviciul divin și adevăc: 1 Evanghelie, 1 Apostol, 1 Liturgier, 1 Octoich mare, 1 Molitvelnic bogat (Euhologion), 1 Molitvelnic mic (Aghiazmator) și 1 Psaltire.

Aceste prețioase cărți au fost primite cu o bucurie nespuse de mare din partea credincioșilor acestei biserici.

În numele comitetului parohial și a tuturor credincioșilor aduc cele mai sincere mulțumiri milostivului Părinte pentru acest preț frumos dar. D-zeu lungească frul vieții Preacuvioșiei Sale mulți fericiți ani!

Cămpuri-Surdac, la 15 Nov. n. 1898.

Ioan Budoin, preot.

Mulțumită.

Subscriși în numele comitetului și al sinodului parohial român gr.-or. din Luncoiul-de-jos, venim pe această cale a aduce sinceră mulțumită stimabilei d-șoare *Lucreția Stanca* din Băița (Zarand) pentru darul făcut sfei biserici, donînd pe sama stului prestol o măsură în preț de 30 fl. lucrată de stimata d-șoară foarte frumos și cu multă dibăcie. Cerul să-și reverse darurile sale atât peste stimata d-șoară cât și peste bunii ei părinți Avram și Floarea, cu al căror îndemn și ajutor s'au făcut.

Luncoiul-de-jos, la 21 Nov. n. 1898.

Ioan Fugădă,
preot român gr.-or.

Ioan Roman,
epitrop.

FEL DE FEL

Distras: »Dați-mi voe, D-le profesor, să vă presint pe nevastă-mea. — Mersi — am și eu una!«

Tatăl: »...N'am să-ți imput, că ai cerut dela fca mea o s'ertutare — dar' aștept, ca să cereți și dela mine.«

Funcționarul: »O sărutare?«

Tatăl: »Nu D-le, mâna ei!«

În Viena era în ajunul de-a se da un bal în folosul orbilor. O fată cam naivă întrebă pe mamă-sa:

— Cum, mamă! și orbii dansează?

— Nu, draga mea, acest bal este numai în profitul lor. Oamenii dansează și orbii privesc.

POSTA REDACȚIEI.

Delta. Primit. Va vedea lumina zilei în nrul viitor, deoarece-ce pentru cel de față a sosit prea tîrziu.

Nicu. Se va publica.

Pentru redacție responsabil: *Petru P. Barițiu.*

Mulțumită publică.

In favorul sfințirii bisericii noue din Cer-teșul-sup., în urma apelului emis de dato 20 Iulie v. a. c., au încurs până la 11/23 Octomvrie a. c. următoarele oferte benevole:

Lista nr. 5: Colectant dl Petru Câmpian, paroch în Fornădie, dela dl A. Stoicovici 1 fl., I. Olariu din Cănelul-de-jos 50 cr., Adam Lazar, notar 2 fl., A. Caprini 50 cr., F. Moritz din Șoimusul-Murșan 30 cr., Petru Câmpian, paroch 2 fl., P. Tovie 10 cr., L. Lucă din Fornădie 10 cr., A. Rubner 50 cr., Gola Sándor 25 cr., N. N. 22 cr., N. N. 11 cr., R. Cutean 1 fl., G. Domocos 50 cr., P. Zarea 50 cr., G. Marton 50 cr., Gatnerih György 20 cr., G. Adolf 50 cr., N. N. 50 cr., Dr. Horvath 1 fl., Szöcs I. 25 cr., G. Ardean 1 fl., I. Șerban 50 cr., Fr. Hossu 1 fl., Dr. A. Hossu 1 fl., Aug. A. Nicoră 1 fl., Dr. Moțiu 1 fl., I. Ardean 1 fl., Szoboszlai Samu 1 fl., Schuster A. 50 cr., Alex. Moldovan 2 fl., I. Lazarici 1 fl., L. E. 1 fl., A. Pascu 1 fl., V. Urzicean 50 cr., I. Kitzely 50 cr., R. Reisz 50 cr., S. Horvath 1 fl., Lethi Lajos 50 cr., E. Vurm 20 cr., Dr. Schulhofer 50 cr., L. Peiser 1 fl., Dr. Mendl 50 cr., I. Kovács 20 cr., A. Goldstein 30 cr., L. Pop 10 cr., N. Fekete 50 cr., I. Popovici 60 cr., Gyulai G. 50 cr., I. Oreghean 30 cr., L. Ardelean 50 cr., G. Nicoră, paroch 1 fl., Biserica gr-or. 5 fl., G. Romanul, protopop 2 fl., P. Mircea 50 cr., Ana Petco 1 fl., N. Ardelean 50 cr., N. Mladin 20 cr., N. Rein-feld 50 cr., Zs. Farkas 20 cr., Csató Lajos 50 cr., N. N. 50 cr., S. Kraus 30 cr., N. N. 10 cr., toți din Deva. Suma: 46 fl. 3 cr.

Lista nr. 30: Colectant dl I. Moța, paroch în Nojag, dela parochia gr-or. Nojag a colectat 3 fl. Suma: 3 fl.

Lista nr. 1: Colectant dl A. Oprea, cape-lan în Săcărâmb, dela dl Sabin Piso, protop. pens. 2 fl., Stanci Ioan 50 cr., N. Stanci 50 cr., A. Florea 50 cr., P. Vrați 50 cr., I. Iancu 2 fl., I. Vărmăjan 1 fl., I. Straja 2 fl., G. Iancu 50 cr., I. Borza 50 cr., P. Iancu 50 cr., G. Bucureștian 50 cr., T. Borza 50 cr., V. Bozeșan 50 cr., N. Mihoc 50 cr., D. Vințan 50 cr., I. Căzan 50 cr., Medruț D. 50 cr., V. Ormindean 50 cr., I. Moța 50 cr., P. Bo-cănci 50 cr., P. Stan 1 fl., G. Bălan 50 cr., Pompiliu Piso 1 fl. 50 cr., Sofia Magda 20 cr., S. Muntoi 1 fl., A. Florea 50 cr., P. Vințan 50 cr., M. Vințan 50 cr., G. Boldor 1 fl., C. Știrb 50 cr., A. Deac 1 fl., N. Florean 50 cr., P. Saveta 25 cr., N. Crișan 50 cr., P. Crișan 1 fl., C. Straja 50 cr., C. Luca 50 cr., S. Deac jun. 50 cr., A. Todor 50 cr., Gaf. Mun-toiu 50 cr., Alimpiu Oprea, capelan 1 fl., Daniil Crișan 1 fl., I. Bațai 50 cr., M. Coloji 50 cr., I. Dudaș 50 cr., Simion Deac 2 fl., A. Mogoșan 20 cr., E. Florea 50 cr., G. Florea 20 cr., Agaftea Segesvári 1 fl., toți din co-muna montană Săcărâmb; și dl paroch Oc-tavian Săbău din Bozeș 1 fl. Suma: 36 fl. 85 cr.

Lista nr. 26: Dl paroch din Porcurea, Nicolae Popa, a colectat dela mai mulți pa-rochieni gr-or. din Porcurea și Voia suma de 7 fl. 34 cr. Suma: 7 fl. 34 cr.

Lista nr. 29: Dl Ilie Piso, paroch în Ma-gură cu filia Toplița, a colectat dela mai mulți parochieni gr-or. suma de 15 fl. 40 cr. ear' dela domii I. Kompodi 1 fl., K. Kompodi 30 cr., Maria Kompodi 20 cr., și Iosif Aigler 50 cr., suma de 2 fl., deci în total Suma: 17 fl. 40 cr.

Lista nr. 35: Dl colectant Nicolae Demian, paroch în Balsa 1 fl., ear' dela 88 de cre-dincioși 7 fl. 40 cr., Suma: 8 fl. 40 cr.

Lista nr. 24: Colectant dl Tovie Popa, paroch în Sulighet, dela Tovie Popa, paroch 1 fl., ear' dela mai mulți parochieni 2 fl. 15 cr., deci suma colectată: 3 fl. 15 cr.

Lista nr. 73: Colectant episcopul Stefan Susan, dela dl F. Brașovan 1 fl., Voian Petru 1 fl., S. Piso 1 fl., A. Iovan, inv. 1 fl., Se-gesvári Ferencz 50 cr., G. Tomșa 50 cr., N. N. 50 cr., L. Pipos 25 cr., Floarea Bogar 20 cr., P. Mărze 25 cr. și Ana Mărze 20 cr., toți din Hondol. Suma: 6 fl. 40 cr.

Lista nr. 70: Dl Petru Moga din Boholt a colectat dela mai mulți credincioși din co-muna Boholt Suma: 3 fl. 99 cr.

Lista nr. 60: Colectant dl Petru Perian, paroch în Trestie, ne trimite lista goală, zi-când că poporul respinge «această rugare» din motivul, că în anii trecuți dl Moise Angel (din al seu propriu) a dat bisericii din Cer-teș suma de 20 fl. Pentru aceasta dl Moise Angel primească stima noastră, ear' dl preot, ca și până acum, disprețul nostru.

Lista nr. 68: Colectant Alb Inochentie din Boholt, dela mai mulți domni și credin-cioși din popor a colectat suma de 4 fl. 60 cr. Suma: 4 fl. 60 cr.

Lista nr. 41: Dl paroch din Vărmaga, Simion Filimon a oferit 1 fl., ear' credincioșii din comună dela 5—50 cr. în sumă de 6 fl. 73 cr. Suma: 7 fl. 73 cr.

Lista nr. 44: Colectant dl I. German, inv. în Brad, dela dl I. German 1 fl., Feier Aron 50 cr., N. N. 20 cr., și Grațiana 25 cr. Suma: 1 fl. 95 cr.

Lista nr. 31 și 69: Colectanți Nicolae Păcurar și I. Hăncilă, ambii din comuna Băr-său, au colectat dela mai mulți binevoitori câte 10—20 cr. Suma totală: 15 fl. 25 cr.

Lista nr. 67: Dl George Omăta din Țer-șel a colectat dela dl N. Iacob 50 cr., G. Almășan 1 fl., A. Radu 50 cr., I. Stanciu 50 cr., D. Farcaș 10 cr., E. Coțoiu 1 fl., Iulia Benea 50 cr., A. Săbău 50 cr., N. Iga 50 cr., I. Marian 50 cr., I. Marcu 1 fl., C. Marcu 1 fl., I. Uibariu 50 cr., I. Toderăș 50 cr., G. Almă-șan 50 cr., N. Iga 20 cr. și George Omăta 2 fl. Suma: 11 fl. 30 cr.

Lista nr. 63: Colectant dl Nicolae Mateeș, paroch gr-or. în Hărtășani, dela N. Mateeș, paroch 50 cr., A. Popa, primar 50 cr., Ionuțiu Moga 50 cr., Moga Culiță 1 fl., Radu I. I. Ioan 40 cr., și dela alți 30 marinimoși creștini, toți din Hărtășani, câte 10—20 cr. suma de 3 fl. 24 cr., peste tot din Hărtășani Suma: 6 fl. 14 cr.

Lista nr. 61: Colectant dl Tovie Perian, paroch gr-or. în Săliște, dela dl T. Perian, paroch 50 cr., Mihăilă Mariuță 50 cr., ear' dela alți buni creștini câte 5—10—20 cr. suma de 3 fl. 52 cr., sau peste tot din comuna Săliște s'a colectat Suma: 4 fl. 52 cr.

Lista nr. 37: Colectant dl Iosif Bogdan, paroch gr-or. în Mada, dela biserica gr-or. din Mada 1 fl., dl I. Bogdan, paroch 50 cr., d-na Aneta Bogdan 50 cr., Cătălina Costea, preot. văduvă 50 cr., ear' dela mai mulți creș-tini marinimoși suma de 2 fl. 23 cr., în total Suma: 4 fl. 73 cr.

Lista nr. 25: Colectant dl Simeon Cibeau, inv. în Techereu-Poiana, dela dl S. Cibeau 50 cr., N. Dancia 50 cr., N. Stănculescu 40 cr., Zerbia Elena 50 cr., I. Cibeau 50 cr., David Aron Almașu-mic 50 cr., Târziu Aron din Almașul-mare 40 cr., ear' dela alți credincioși din Techereu și Poiană câte 5, 10 și 20 cr. în sumă de 3 fl. 35 cr., în total Suma: 6 fl. 65 cr.

Lista nr. 11: Dl paroch din Hăreu I. Ioanoviciu, a colectat dela dl I. Ioanoviciu 50 cr., d-na Tecla Ioanoviciu 50 cr., I. Boldor 50 cr., Mihaiu Bozan 50 cr., N. Flore 50 cr., I. Josan 40 cr., I. Radic 30 cr., Eva Jibeteau 25 cr., I. Jibeteau 20 cr., A. Albu s. 20 cr., I. Pârnu 20 cr., Terezia Lobonțiu 20 cr., P. Căprari 20 cr., I. Costa 20 cr., L. Igna 20 cr., S. Ioanoviciu 20 cr., D. Logoșan 20 cr., I. Moțoc 20 cr., L. Giurgiu 20 cr., V. Moisi 50 cr., A. Cozian 20 cr., Alex. Căz 50 cr., ear' dela alți buni creștini câte 5—10 cr. în sumă de 55 cr., adecă peste tot Suma: 7 fl. 40 cr.

Lista nr. 33: Dl Petru Jibeteau, proprietar în Hăreu a colectat dela dl P. Jibeteau 50 cr., Băncu Iános 50 cr., Copronți A. 20 cr., I. Toma 25 cr., S. Jibeteau 20 cr., G. Părău 20 cr., M. Mneara 20 cr., Maria Cozian 50 cr., (Va urma.)

CALINDARUL SĂPTĂMĂNEI

Zilele	Călindarul vechiu	Călindarul nou
Dum.	22 Filimon	4 Barbara
Luni	23 P. Amfilochie	5 Sa'a
Marti	24 C. Clement	6 Nicolae
Merc.	25 M. Ecaterina	7 Ambrosie
Joi	26 C. Alipie	8 (†) Z. Născ.
Vineri	27 M. Jacob	9 Leucadia
Sâmb.	28 C. Stefan	10 Iudita

Szám 697—1898. kir. végrh. (436) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDET MÉNY

Alulirótt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 3108/1898. polg. számú vég-zése folytán Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Hercz Ármin és fiai budapesti cégégyis a többi alap és fel-ű-foglaltatok javára Hirsch Izidor és társa kudsiri lakosok ellen 86 frt. 51 kr. tőke, ennek 1897. évi november hó 19-től járó 5% kamatai, hátralékos 16 frt 40 kr. és 2 frt 90 kr. árverési kütüzetési költségek erejéig elrendelt és kielégítésként bíróilag le és fel-ű-foglalt és 450 frtra becsült lóvak, hintó és szerszámából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a fentti kir. járásbiróság-nak 1898. V. I. 60/4. sz. végzése folytán Kudsiron adósok lakásán leendő eszközlésére 1898. évi december hó 15-én délelőtti 8 órája kütüzetik és ahhoz venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értel-mében csakis készpénz mellett és esetleg becs-áron alól is el fognak adadni.

Kelt Szászvároson, 1898. évi nov. 21-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 698—1898. kir. végrh. (437) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDET MÉNY

Alulirótt kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 11175/1897. polg. számú vég-zése folytán Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Sommer és Klinger budapesti lakos valamint a többi alap és fel-ű-foglaltatok javára Hirsch Izidor és társa kudsiri lakosok ellen hátralékos 59 frt 33 kr. tőke, ennek 1898. 9/III-tól, 295 frt 30 kr. után 1897. évi 1/VII. 7/XII-ik és 1907. után 1897. évi 8/XII. 1898. évi 8/III-ik járó 5% kamatai 2 frt árverési kütüzetési költségek erejéig kielégítésként bíróilag le és fel-ű-foglalt és 1050 frtra becsült lóvak, bivalok, kocsi, hintó, szerszám, zongora és más ingóságok nyilvános bírói árverésen eladatnak.

Mely árverésnek fentti kir. járásbiróságnak V. I. 31/4. 1898. számú végzése folytán Kudsiron adósok lakásán leendő eszközlésére 1898. évi december 15-én délelőtti 9 órája kütüzetik, ahhoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ez alkalomkor az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében csakis készpénz mellett és esetleg becsáron alul is el fognak adadni.

Kelt Szászvároson, 1898. évi nov. hó 21-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 823—1898. kir. végrh. (438) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDET MÉNY

Alulirótt kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1898. V. I. 99 számú végzése folytán Oberwalder J. & Comp. nagyszabeni cégégyis a többi alap és fel-ű-foglaltatok ja-vára képviselve Dr. Moldovan Silvius szász-város ügyvéd által Hirsch Izidor és társa kudsiri lakosok ellen ó. é. 127 frt 2 kr. tőke, ennek 1896. évi november hó 5-től járó 5% kamatai, 23 frt. 61 kr. hátralékos eddiggi és 3 frt árverési kütüzetési költségek erejéig kielégítésként bíróilag le és fel-ű-foglalt és 1950 frtra becsült lóvak, bivalok, hintó, kocsi, szerszám, zongora, teljesen felszerelt szikviz-gyár és más ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fentti kir. járásbiróság-nak 1898. V. I. 99/3. számú végzése folytán adósok lakásán Kudsiron 1898. évi december hó 15-én délelőtti 10 órájára kütüzetik, mely-hez a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingók az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében csakis kész-pénz mellett és esetleg becsáron alul is el fognak adadni.

Kelt Szászvároson, 1898. évi nov. 21-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

Anunț.

In neguțatoria de modă și ma-nufactură a subsemnatului se pri-mește un băiat cu *purtare mo-rală bună* ca

☆ **Practicant.** ☆

Se cere ca băiatul să aibă 1—2 clase reale sau gimnasiale, să vorbească limba română și maghiară bine, event. și germană.

Stefan Sielariu,
Hațeg.

(422) 3—3

Templar român!

Subscrisul prin aceasta aduc la cu-noștința on. public din loc și jur, că primesc și efectuesc ori-ce lucru ce se ține de tēplărie precum: *scaune, pa-turi, mese, dulăpuri* etc., dela cele mai simple până la cele mai moderne, pe lângă prețurile cele mai moderate, con-curând în această privință cu ori-cine.

Rugând on. public pentru binevoi-torul seu sprigin, semnez

cu toată stima

Dumitru Martin,
măiestru tēplar în Orăștie.

(423) 2—2

Cadouri de Crăciun și Anul-Nou.

Cele mai bune și mai surprinzătoare cadouri (daruri) de Crăciun sunt

FOTOGRAFIILE

După-cum în trecut, așa și de astă-dată, pentru a înlesni on. mei mușterii procurarea de fotografii ca daruri de Crăciun și Anul-Nou, le fac cunoscut, că începând din **1 până inclusive 24 Decemvrie n. a. c., voui soădea prețurile acestora într'un mod foarte însemnat.**

Fiindu-mi atelierul de nou renovat și în continuu încălzit, posatul va avea loc, **ori-ce timp ar fi,** dela orele 8 înainte de amezai până la orele 4 după amezai.

Pentru număroasă clientelă se roagă cu toată stima

Adolf Schuller, fotograf.

(435) 2—2

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000
Circulație anuală: fl. 3.000.000. (293) 30—

- Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:
- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
 - 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5¹/₂, ear' dela corporațiuni cul-turale cu 6%;
 - 3) cumpără și vinde realități;
 - 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
 - 5) arăndeaza și exarăndeaza realități;
 - 6) cumpără și vinde efecte publice;
 - 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Diracțiunea.